

บทที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การทุจริตนั้นอาจเกิดขึ้นได้จากการกระทำความผิดโดยไม่เจตนาเพราะหรือไม่มีความรู้หรือเจตนาเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจ ในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม ตัวอย่างเช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด จากผู้ประกอบการเพื่อแลกเปลี่ยนกับการอนุมัติการออกใบอนุญาตประกอบกิจการใดๆ หรือแลกเปลี่ยนกับการละเว้น การยกเว้นหรือการจัดการประมุขทรัพย์สินของรัฐเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และพวกพ้อง เป็นต้น หากเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่มีการใช้อำนาจทางราชการโดยมิชอบในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้องเหนือผลประโยชน์ส่วนรวมย่อมส่งผลกระทบต่อสถาบันราชการและสร้างความเสียหายต่อประเทศชาติและประชาชน

เทศบาลตำบลศรีธาตุ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อนของเทศบาลตำบลศรีธาตุ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการเรียกรับผลประโยชน์หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริตและการบริหารงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้เพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดบุคลากรเทศบาลตำบลศรีธาตุ

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการบ้านเมืองที่ดี จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน การใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

๒. วัตถุประสงค์การประเมิน

๑. เพื่อให้เทศบาลตำบลศรีธาตุ มีแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างเป็นระบบ

๒. เพื่อให้เทศบาลตำบลศรีธาตุ สามารถลดเหตุการณ์และโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและลดขนาดของความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่เสี่ยงที่ยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้

๓. เพื่อให้เทศบาลตำบลศรีธาตุ มีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้

๓. นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยง(Risk) หมายถึง เหตุการณ์ที่มีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้

การทุจริต(Corruption) หมายถึง การใช้อำนาจในทางที่ผิด การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤตินิষอบและการรับสินบนหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผู้ประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

ความเสี่ยงการทุจริต(Corruption Risk) หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจรัฐในทางผิด การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการ

ทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

สินบน(Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการ หรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

ของขวัญ(Gift) หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออภยศยศไพบูลี ให้เป็นรางวัลให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเงินได้

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา หมายถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้แก่กันโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนาและมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้

ประเด็นความเสี่ยง หมายถึง เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดความเสียหายการทุจริตในอนาคต

โอกาส(Likelihood) หมายถึง โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

ผลกระทบ(Impact) หมายถึง ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต(Risk Score) หมายถึง คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด และผลกระทบ

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อนจึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเองมิให้เกิดการให้หรือรับสินบน รวมทั้งเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

บทที่ ๒

กระบวนการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบน

กระบวนการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการใช้อำนาจรัฐในทางผิด การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งเทศบาลตำบลศรีธาตุยอมรับได้ มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ๕ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

กรอบการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบน

การบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อน ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๔ ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน และบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง หรือบ่งชี้เหตุการณ์(Event Identification)
๒. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
๓. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)
๔. การติดตามประเมินผล(Monitoring)
๕. การรายงานการประเมินผล(Reporter)

๑. การระบุความเสี่ยง(Event Identification) เกี่ยวกับการให้หรือรับสินบน

ความเสี่ยงของการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นการระบุถึงเหตุการณ์/งาน/กิจกรรม ที่เกี่ยวกับใช้อำนาจรัฐในทางผิด การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน ที่ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือได้รับความเสียหายในด้านงบประมาณ หรือความเสียหายในเชิงลบ โดยมีขั้นตอนการระบุความเสี่ยงดังนี้

ขั้นตอนการระบุความเสี่ยงโดยการนำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอนแนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะ ที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้นและในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ UnKnown Factor

ประเด็นความเสี่ยงประกอบความเสี่ยงด้วย ๔ ด้าน

ประเด็นที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ประเด็นที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

ประเด็นที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

ประเด็นที่ ๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ตารางที่ ๑ การระบุความเสี่ยง(Known Factor และ UnKnown Factor)

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	UnKnow Factor
๑.	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๑.๑ ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่มหรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับบริการเร็วขึ้น ๑.๒ มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ๑.๓ ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้ ๑.๔ การรับของขวัญ ของฝาก จากบุคคลที่มาติดต่อขอรับบริการ	- - - -	/ / / /
๒.	ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ๒.๑ ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ มีการเรียกรับสินบน ซึ่งอาจขัดต่อระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒.๒ บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีกฎหมายระเบียบรองรับ	- -	/ /
๓.	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ๓.๑ เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตของงาน(TOR) กำหนดรายละเอียดของงานหรือสเปคเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ค้า ๓.๒ ขั้นตอนการกำหนดราคากลางสูงเกินความจำเป็น ๓.๓ เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีการรับสินบนหรือผลประโยชน์จากผู้ค้า	- - -	/ / /
๔.	ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล ๔.๑ การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับสินบนเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนขั้นเงินเดือน	-	/

Know Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติอยู่แล้ว
Unknow Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงอาจจะเกิดขึ้น

๒. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ(Impact) และระดับของความเสี่ยง(Degree of Risk) โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ ไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และสูงมาก ดังนี้

๒.๑ โอกาสที่จะเกิด(Likelihood) คือความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง อาจจำแนกเป็นระดับ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก หรือร้อยละของโอกาสที่อาจเกิดขึ้น

ตารางที่ ๒ ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

ตัวอย่าง ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบายเชิงคุณภาพ
๕	สูงมาก	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก(ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	สูง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง(ร้อยละ ๑๐)
๓	ปานกลาง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดบางครั้ง(ร้อยละ ๕)
๒	น้อย	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก(น้อยกว่าร้อยละ ๓)
๑	น้อยมาก	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น(ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒.๒ ผลกระทบ(Impact) คือขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง อาจจำแนกเป็นระดับ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก

ตารางที่ ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

ตัวอย่าง ระดับความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง (Impact)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบายเชิงคุณภาพ
๕	สูงมาก	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกละเมิดข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	สูง	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่องและสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงานหรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงานมีคนร้องเรียนแจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	แทบจะไม่มี

๒.๓ การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต(Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงระบุไว้แล้ว โดยการประเมิน โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ(Impact) ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย ซึ่งการประเมินความเสี่ยงควรจัดให้มีการประเมินที่ครอบคลุมความเสี่ยงพื้นฐานทั้ง ๖ ประเภท

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์} \times \text{ผลกระทบ}$$

แล้วนำค่าที่มีระดับความรุนแรงสูงสุดเรียงตามลำดับ ระดับความรุนแรงสูงสุดคือระดับความเสี่ยงที่สำคัญที่ต้องนำมาบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๔ แผนภูมิแสดงระดับความเสี่ยง(Risk Map)

Risk Assessment Matrix			โอกาสเกิดความเสี่ยง(Likelihood)				
			น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
			๑	๒	๓	๔	๕
ผลกระทบ/ ความรุนแรง (Impact)	สูงมาก	๕	๕x๑ (๕)	๕x๒ (๑๐)	๕x๓ (๑๕)	๕x๔ (๒๐)	๕x๕ (๒๕)
	สูง	๔	๔x๑ (๔)	๔x๒ (๘)	๔x๓ (๑๒)	๔x๔ (๑๖)	๔x๕ (๒๐)
	ปานกลาง	๓	๓x๑ (๓)	๓x๒ (๖)	๓x๓ (๙)	๓x๔ (๑๒)	๓x๕ (๑๕)
	น้อย	๒	๒x๑ (๒)	๒x๒ (๔)	๒x๓ (๖)	๒x๔ (๘)	๒x๕ (๑๐)
	น้อยมาก	๑	๑x๑(๑)	๑x๒(๒)	๑x๓(๓)	๑x๔(๔)	๑x๕(๕)

ขอบเขตของระดับความรุนแรงของปัจจัยเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้

ตารางที่ ๕ คำอธิบายการบริหารความเสี่ยงตามระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	Risk Ranking	แทนด้วยแถบสี	คำอธิบายการบริหารความเสี่ยง
สูงมาก	๑๖-๒๕		ระดับความเสี่ยงที่เกินระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้อย่างมาก ต้องบริหารความเสี่ยงเร่งด่วน
สูง	๑๐-๑๕		ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	๖-๙		ระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการเฝ้าระวัง อาจมีการปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
น้อย	๑-๕		ระดับที่ยอมรับได้ไม่ต้องบริหารความเสี่ยง

๒.๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ตารางที่ ๖ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประเด็นความเสี่ยงทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง(โอกาส xผลกระทบ)	ระดับความเสี่ยง
๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				
๑.๑ ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับขั้นเนื่องจากความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่มหรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับบริการเร็วขึ้น	๒	๔	๘	ปานกลาง
๑.๒ มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๒	๔	๘	ปานกลาง
๑.๓ ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้	๒	๔	๘	ปานกลาง
๑.๔ การรับของขวัญ ของฝาก จากบุคคลที่มาติดต่อขอรับบริการ	๒	๔	๘	ปานกลาง
๒. ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
๒.๑ ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ มีการเรียกรับสินบนซึ่งอาจขัดต่อระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๒	๔	๘	ปานกลาง
๒.๒ บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีความหมายระเบียบรองรับ	๒	๔	๘	ปานกลาง
๓. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง				
๓.๑ เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตของงาน(TOR) กำหนดรายละเอียดของงานหรือสเปคเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ค้า	๓	๔	๑๒	สูง
๓.๒ ขั้นตอนการกำหนดราคากลางสูงเกินความจำเป็น	๓	๔	๑๒	สูง
๓.๓ เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีการรับสินบนหรือผลประโยชน์	๓	๔	๑๒	สูง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล				
๔.๑ การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับสินบนเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนขั้นเงินเดือน	๒	๔	๘	ปานกลาง

๓. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk Control ในตารางที่ ๖ ที่มีค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง(กรณีหน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๖ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูงมาก สูง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ปานกลาง ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความในเชิงควบคุมและเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตหรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงานหรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตนำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

๓.๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ตารางที่ ๗ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เหตุการณ์ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘		
๑.๑ ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่มหรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับบริการเร็วขึ้น	ปานกลาง	๑) ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานแสดงเจตนาธรมณ์หรือค่านั้ว่าจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
๑.๒ มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติเพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	ปานกลาง	๒) การจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบแสดงช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่หน่วยงาน พร้อมแนวทางการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตของหน่วยงานผ่านช่องทางออนไลน์
๑.๓ ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้	ปานกลาง	๓) การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรหรือกิจกรรมที่แสดงพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่มีทัศนคติ ค่านิยม ในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต
๑.๔ การรับของขวัญ ของฝาก จากบุคคลที่มาติดต่อขอรับบริการ	ปานกลาง	๔) มีมาตรการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานพร้อมนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
		๕) แสดงคู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการที่ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน ใช้เป็นข้อมูลในการขอรับบริการหรือติดต่อกับหน่วยงานในสาธารณชนรับทราบ ผ่านช่องทางออนไลน์
๒. ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
๒.๑ ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่มีการเรียกรับสินบน ซึ่งอาจขัดต่อระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ปานกลาง	๑) มาตรการแสดงเจตนาธรมณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส

ตารางที่ ๗ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน(ต่อ)

เหตุการณ์ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต
๒.๒ บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีกฎหมายระเบียบรองรับ	ปานกลาง	๒) ส่งบุคลากรของหน่วยงาน ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้ารับการอบรมเพื่อเข้าใจและได้รับความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ๓) แสดงคู่มือหรือแนวทางหรือรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่หรือพนักงานตำแหน่งใด ใช้ยึดถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกันให้สาธารณชนรับทราบผ่านช่องทางออนไลน์
๓. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง		
๓.๑ เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตของงาน(TOR) กำหนดรายละเอียดของงานหรือสเปคเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ค้า ๓.๒ ขั้นตอนการกำหนดราคากลางสูงเกินความจำเป็น ๓.๓ เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีการรับสินบนหรือผลประโยชน์	สูง สูง สูง	๑) กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการคณะต่างให้มาจากกองต่างๆ เพื่อถ่วงดุลการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ค้า ๒) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อเป็นกรอบแนวทางให้คณะกรรมการคณะต่างๆ สามารถปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอนที่ตามกฎหมาย/ระเบียบกำหนดไว้ ๓) อบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในเรื่องของการดำเนินการที่เกี่ยวข้องการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินการที่ถูกต้อง และตระหนักถึงบทลงโทษหากดำเนินการไม่เป็นไปตามกฎหมาย/ระเบียบกำหนดไว้ ๔) จัดทำแบบตรวจสอบ (Checklist) และแบบฟอร์ม(Template) สำหรับการดำเนินโครงการและใช้ Checklist เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่าแต่ละขั้นตอนมีการดำเนินการเป็นไปตามกฎหมาย/ระเบียบ/แนวทางที่กำหนด
๔. ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล		
๔.๑ การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับสินบนเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนขั้นเงินเดือน	ปานกลาง	๑) กิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๒) มาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล

บทที่ ๓

กระบวนการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบน

รายงานติดตามผลและทบทวน เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหาตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและความเหมาะสม มีการควบคุมและจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการติดตามผลประกอบด้วย ความเสี่ยง กิจกรรมที่ควบคุม ผลลัพธ์ของการทำกิจกรรม ระยะเวลาการดำเนินงาน ความคืบหน้า ปัญหาและอุปสรรค ซึ่งมีการติดตามผลดังนี้

(๑) หน่วยงานที่มีความเสี่ยงติดตามประเมินวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอระบบการควบคุมภายในที่วางไว้เพียงพอเหมาะสม มีประสิทธิภาพมีการปฏิบัติงานจริงและมีประสิทธิภาพ

(๒) มีการตรวจสอบเพื่อแนะนำให้ปรับปรุงข้อบกพร่องให้เหมาะสมกับเวลา

(๓) มีการรายงานผลการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

กระบวนการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบน ประกอบด้วย ๒ ขั้นตอน

๓.๑ การติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบน

๓.๒ การรายงานการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบน

๓.๑ การติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับสินบน

ตาราง ๘ การติดตามประเมินผลแผนบริหารความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบนปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผลการดำเนินการ	มาตรการเพิ่มเติม
๑.ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				
๑.๑ ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่มหรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับบริการเร็วขึ้น	ปานกลาง	๑) ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานแสดงเจตนาธรมณ์หรือคำมั่นว่าจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรมภิบาล		
๑.๒ มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมยื่นปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	ปานกลาง	๒) การจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบแสดงช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่หน่วยงาน พร้อมแนวทางการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตของหน่วยงานผ่านช่องทางออนไลน์		
๑.๓ ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้	ปานกลาง	๓) การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรหรือกิจกรรมที่แสดงพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่มีทัศนคติ ค่านิยม ในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต		
๑.๔ การรับของขวัญ ของฝาก จากบุคคลที่มาติดต่อขอรับบริการ	ปานกลาง	๔) มีมาตรการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรมและความโปร่งใสในหน่วยงานพร้อมนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรม ๕) แสดงคู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการที่ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน ใช้เป็นข้อมูลในการขอรับบริการหรือติดต่อกับหน่วยงานในสาธารณชนรับทราบ ผ่านช่องทางออนไลน์		

ตาราง ๘ การติดตามประเมินผลฯ(ต่อ)

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผลการดำเนินการ	มาตรการเพิ่มเติม
๒. ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
๒.๑ ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ มีการเรียกรับสินบน ซึ่งอาจขัดต่อระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒.๒ บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีกฎหมายระเบียบรองรับ	ปานกลาง ปานกลาง	๑) มาตรการแสดงเจตนาธรมณในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ๒) ส่งบุคลากรของหน่วยงาน ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้ารับการอบรมเพื่อเข้าใจและได้รับความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ๓) แสดงคู่มือหรือแนวทางหรือรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่หรือพนักงานตำแหน่งใด ใช้ยึดถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกันให้สาธารณชนรับทราบผ่านช่องทางออนไลน์		
๓. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง				
๓.๑ เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตของงาน(TOR) กำหนดรายละเอียดของงานหรือสเปคเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ค้า ๓.๒ ขั้นตอนการกำหนดราคากลางสูงเกินความจำเป็น	สูง สูง	๑) กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการคณะต่างให้มาจากกองต่างๆ เพื่อถ่วงดุลการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ค้า ๒) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อเป็นกรอบแนวทางให้คณะกรรมการคณะต่างๆ สามารถปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอนที่ตามกฎหมาย/ระเบียบกำหนดไว้		

ตาราง ๘ การติดตามประเมินผล(ต่อ)

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผลการดำเนินการ	มาตรการเพิ่มเติม
๓.๓ เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีการรับสินบนหรือผลประโยชน์	สูง	๓) อบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในเรื่องของการดำเนินการที่เกี่ยวข้องการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินการที่ถูกต้อง และตระหนักถึงบทลงโทษหากดำเนินการไม่เป็นไปตามกฎหมาย/ระเบียบกำหนดไว้ ๔) จัดทำแบบตรวจสอบ(Checklist) และแบบฟอร์ม(Template) สำหรับการดำเนินโครงการและใช้ Checklist เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่าแต่ละขั้นตอนมีการดำเนินการเป็นไปตามกฎหมาย/ระเบียบ/แนวทางที่กำหนด		
๔. ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล				
๔.๑ การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับสินบนเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนขั้นเงินเดือน	ปานกลาง	๑) กิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๒) มาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล		

๓.๒ การรายงานผลการติดตามประเมินผล(Monitoring)

ตารางที่ ๙ การรายงานผลการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับสินบน

ประเด็น/ขั้นตอนกระบวนการ ดำเนินการ	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	๑.๑ ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่มหรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับบริการเร็วขึ้น ๑.๒ มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ๑.๓ ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้ ๑.๔ การรับของขวัญ ของฝาก จากบุคคลที่มาติดต่อขอรับบริการ
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑) ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานแสดงเจตนาธรรมหรือคำมั่นว่าจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ๒) การจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบแสดงช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่หน่วยงาน พร้อมแนวทางการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตของหน่วยงานผ่านช่องทางออนไลน์ ๓) การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรหรือกิจกรรมที่แสดงพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่มีทัศนคติ ค่านิยม ในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต ๔) มีมาตรการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานพร้อมนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ๕) แสดงคู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการที่ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน ใช้เป็นข้อมูลในการขอรับบริการหรือติดต่อกับหน่วยงานในสาธารณชนรับทราบ ผ่านช่องทางออนไลน์
ระดับความเสี่ยง	ปานกลาง
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้างแล้วแต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุการณ์อื่นๆ (โปรดระบุ).....
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน	
ตัวชี้วัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการ
ผลการดำเนินงาน	
ผู้รายงาน	
สังกัด	
วันเดือนปีที่รายงาน	

ประเด็น/ขั้นตอนกระบวนการ ดำเนินการ	ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	๒.๑ ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติของ เจ้าหน้าที่ มีการเรียกรับสินบน ซึ่งอาจขัดต่อระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒.๒ บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีกฎหมาย ระเบียบรองรับ
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการ ทุจริต	๑) มาตรการแสดงเจตนาธรรมในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของ ผู้บริหารด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและ ความโปร่งใส ๒) ส่งบุคลากรของหน่วยงาน ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้ารับการอบรม เพื่อเข้าใจและได้รับความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ๓) แสดงคู่มือหรือแนวทางหรือรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานสำหรับ เจ้าหน้าที่หรือพนักงานตำแหน่งใด ใช้ยึดถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกันให้ สาธารณชนรับทราบผ่านช่องทางออนไลน์
ระดับความเสี่ยง	ปานกลาง
สถานะการดำเนินการจัดการความ เสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้างแล้วแต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุการณ์อื่นๆ (โปรดระบุ).....
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน	
ตัวชี้วัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการ
ผลการดำเนินงาน	
ผู้รายงาน	
สังกัด	
วันเดือนปีที่รายงาน	

ประเด็น/ขั้นตอนกระบวนการ ดำเนินการ	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	๓.๑ เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตของงาน(TOR) กำหนดรายละเอียดของงานหรือสเปคเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ค้า ๓.๒ ขั้นตอนการกำหนดราคากลางสูงเกินความจำเป็น ๓.๓ เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีการรับสินบนหรือผลประโยชน์
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑) กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการคณะต่างให้มาจากกองต่างๆ เพื่อถ่วงดุลการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ค้า ๒) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อเป็นกรอบแนวทางให้คณะกรรมการคณะต่างๆ สามารถปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอนที่ตามกฎหมาย/ระเบียบกำหนดไว้ ๓) อบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในเรื่องของการดำเนินการที่เกี่ยวข้องการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินการที่ถูกต้อง และตระหนักถึงบทลงโทษหากดำเนินการไม่เป็นไปตามกฎหมาย/ระเบียบกำหนดไว้ ๔) จัดทำแบบตรวจสอบ(Checklist) และแบบฟอร์ม(Template) สำหรับการดำเนินโครงการและใช้ Checklist เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่าแต่ละขั้นตอนมีการดำเนินการเป็นไปตามกฎหมาย/ระเบียบ/แนวทางที่กำหนด
ระดับความเสี่ยง	สูง
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้างแล้วแต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุการณ์อื่นๆ (โปรดระบุ).....
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน	
ตัวชี้วัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการ
ผลการดำเนินงาน	
ผู้รายงาน	
สังกัด	
วันเดือนปีที่รายงาน	

ประเด็น/ขั้นตอนกระบวนการ ดำเนินการ	ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	๔.๑ การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับสินบนเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนขั้นเงินเดือน
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการ ทุจริต	๑) กิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๒) มาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล
ระดับความเสี่ยง	ปานกลาง
สถานะการดำเนินการจัดการความ เสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้างแล้วแต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุการณ์อื่นๆ (โปรดระบุ).....
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน	
ตัวชี้วัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการ
ผลการดำเนินงาน	
ผู้รายงาน	
สังกัด	
วันเดือนปีที่รายงาน	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

เทศบาลตำบลศรีธาตุ
อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์การประเมิน	๑
๓. นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑
บทที่ ๒ กระบวนการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับให้หรือรับสินบน	
๑. การระบุความเสี่ยง	๓
๒. การประเมินความเสี่ยง	๕
๓. กิจกรรมการควบคุม	๘
บทที่ ๓ การติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับให้หรือรับสินบน	
๑. การติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยง	๑๑
๒. การรายงานผลการประเมินผลการบริหารความเสี่ยง	๑๔

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

เทศบาลตำบลศรีธาตุ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐ ให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ในการนี้ เทศบาลตำบลศรีธาตุ จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี ๒๕๖๖ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดจนมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เทศบาลตำบลศรีธาตุ
พฤษภาคม ๒๕๖๗

